

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 23 ноември 2022 г.
(OR. en)

15144/22

CON 111
SOC 647

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
Дата:	22 ноември 2022 г.
До:	Делегациите
№ предх. док.:	14481/22
Относно:	Политика на сближаване – заключения на Съвета (22 ноември 2022 г.)

Приложено се изпращат на делегациите заключенията на Съвета относно политиката на сближаване, одобрени от Съвета (Общи въпроси/Сближаване) на 3910-ото му заседание от 22 ноември 2022 г.

_____

Заклучения на Съвета относно политиката на сближаване

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ:

- (1) ПРИПОМНЯ заключенията си от юни 2022 г. във връзка със съобщението относно осмия доклад за сближаването: „Сближаване в Европа до 2050 г.“;
- (2) НАПОМНЯ, че политиката на сближаване е основната политика, насочена към социално-икономическото развитие на регионите на ЕС и целяща намаляване на различията между тях, както е посочено в член 174 от ДФЕС; НАПОМНЯ също, че целта за социално, икономическо и териториално сближаване е в центъра на европейския проект, като ИЗТЪКВА рисковете от задълбочаване на регионалните различия, вследствие на кризи и променящата се геополитическа ситуация;
- (3) ИЗТЪКВА колко е важно да се защитават финансовите интереси на Съюза и като се има предвид Регламентът относно общ режим на обвързаност с условия за защита на бюджета на Съюза;

Добавената стойност на политиката на сближаване

- (4) ИЗТЪКВА, че политиката на сближаване е гъвкава, модерна и дългосрочна, и ОТЧИТА нейната роля за бъдещото развитие на ЕС по отношение на укрепването на икономическото, социалното и териториалното сближаване, подобряването на качеството на живот на гражданите на ЕС, подкрепата за прехода към неутрална по отношение на климата, кръгова, екологична и цифрова икономика, като същевременно се гарантира балансиран вътрешен пазар и се повишава конкурентоспособността на ЕС в световен мащаб;

- (5) ПОСОЧВА мултиплициращия ефект на политиката на сближаване; ПОДЧЕРТАВА, че според оценките 15 години след края на периода на изпълнение всяко евро, изразходвано за политиката на сближаване, ще е генерирало 2,7 евро допълнителен БВП на равнището на ЕС¹;
- (6) ПРИПОМНЯ, че политиката на сближаване проправи пътя в използването на практики за оценяване и ориентирано към резултати програмиране. Добрите практики от политиката на сближаване биха могли да бъдат взети предвид и в други политики на ЕС;
- (7) ОТЧИТА, че политиката на сближаване не е кризисен инструмент, въпреки че е доказала приноса си за смекчаване на последиците от неотдавнашните кризи, и Е НА МНЕНИЕ, че тя следва да може да се адаптира към новите развития, без да излага на риск своите структурни и дългосрочни цели;
- (8) ИЗТЪКВА, че методът на споделено управление е ключова характеристика, която гарантира ефективното прилагане на политиката на сближаване, с положително въздействие, което допринася за:
- осигуряване на подходящо участие на поднационалното равнище и участие на партньорите в съответствие с принципа на партньорство, като по този начин се създава чувство за ангажираност с програмите и тенденциите в развитието, и се насърчава принадлежността към европейския проект;
  - подобряване на капацитета и качеството на публичната администрация, нейния стратегически подход за планиране на инвестициите въз основа на солидна интервенционна логика, ориентираност към резултатите и изпълнение на бюджета;
  - даване на възможност за програмиране „отдолу нагоре“, като същевременно новите глобални тенденции се свързват с изготвянето на националните и регионалните политики и планирането на инвестициите (напр. акцент върху интелигентната специализация и цифровата трансформация, интелигентни градове, ориентиран към местните условия подход, прилагане на оценката на териториалното въздействие);

---

¹ Осми доклад относно икономическото, социалното и териториалното сближаване, Сближаване в Европа до 2050 г., глава 9: Въздействието на политиката на сближаване

- (9) **НАБЛЯГА НА ФАКТА**, че увеличаването на броя на инструментите за финансиране повишава риска от припокриване с интервенциите по линия на политиката на сближаване, потенциално компрометира способността на политиката на сближаване да постига дългосрочните си цели, увеличава разходите за координация и създава административна тежест за държавите членки, регионите и бенефициерите;
- (10) **СЧИТА**, че разграничителните линии между отделните инструменти следва да бъдат добре очертани, а другите инструменти следва да допълват и да си взаимодействат с политиката на сближаване, за да се избегнат изкуствената разпокъсаност и дублирането на инвестициите;

Програмен период 2014—2020 г.

- (11) **ПРИВЕТСТВА** резултатите, постигнати през програмния период 2014—2020 г., и **ВЗЕМА ПОД ВНИМАНИЕ** анализа, представен от Комисията в 8-ия доклад за сближаването;
- (12) **ИЗТЪКВА** необходимостта от съсредоточаване върху приключването на програмния период 2014—2020 г. [...] и **ПРИКАНВА** Комисията да разгледа всички възможности за гъвкавост при определянето на условията за приключване, като по този начин се даде възможност за ефективно и ефикасно изпълнение на операциите;
- (13) **ПРИЗОВАВА** Комисията, държавите членки и регионалните органи, в сътрудничество с всички съответни заинтересовани страни, да разпространяват широко и да популяризират сред обществеността резултатите и ползите от политиката на сближаване;

Политиката на сближаване и нейните индивидуализирани мерки в отговор на неотдавнашните кризи

- (14) **ВЗЕМА ПОД ВНИМАНИЕ** факта, че политиката на сближаване изигра важна роля в борбата с икономическите последици от кризата, предизвикана от COVID-19, и **ПРИПОМНЯ** бързото приемане на законодателните предложения на Комисията за действия по линия на сближаването за бежанците в Европа (CARE), увеличаването на предварителното финансиране от средствата по линия на REACT-EU и Гъвката помощ за териториите (FAST-CARE);

- (15) ПРИЗОВАВА Комисията да следи отблизо икономическите и социалните последици от непровокираната руска военна агресия срещу Украйна, включително положението на енергийните пазари и инфлацията, и да проучи допълнителни мерки за гарантиране на успешното изпълнение на програмите на политиката на сближаване, ако е необходимо;

Програмен период 2021—2027 г.

- (16) ПРИВЕТСТВА факта, че законодателната рамка за периода 2021—2027 г. предвижда по-прости и по-гъвкави правила за прилагане; ПРИКАНВА Комисията да направи оценка на въздействието на тези правила и да наблюдава възможностите за по-нататъшно опростяване, по-специално по отношение на административната тежест за всички участващи заинтересовани страни в сравнение с действителната добавена стойност;
- (17) ИЗТЪКВА елементите на програмния период 2021—2027 г., като например:
- обвързаността между политиката на сближаване и европейския семестър, която беше укрепена през програмния период 2021—2027 г.; Същевременно ПОСОЧВА, че трябва да се гарантира баланс между ориентирания към местните условия подход и европейските приоритети;
  - новите стъпки към подобряване на системата за одит, основана на изграждането на дългосрочно доверие;
  - системата от благоприятстващи условия; УБЕДЕН Е, че оценката на изпълнението на благоприятстващите условия е от жизненоважно значение за доброто прилагане на политиката на сближаване, без да се налага ненужна административна тежест на държавите членки;
  - решенията, които спомагат да се гарантира, че финансирането за сближаване отговаря на екологичните, социалните и климатичните цели;
  - оптимизирана интервенционна логика и системи от показатели и опростена рамка на изпълнението; както и средносрочния преглед на програмите и споразуменията за партньорство през 2025 г., който ще даде възможност за справяне с новоустановените предизвикателства;
  - вариантите при изпълнението на програмите със споделено управление за прехвърляне на определени равнища на финансиране между фондовете и категориите региони;
  - по-широки възможности за съчетаване на различни форми на подкрепа, като например финансови инструменти и безвъзмездни средства;

- (18) ПОСРЕЩА СЪС ЗАДОВОЛСТВО факта, че Комисията е предоставила насоки относно принципа за ненасяне на значителни вреди и устойчивостта на климатичните изменения, и ПРИКАНВА Комисията да сподели с държавите членки примери за най-добри практики;
- (19) ПРИЗОВАВА държавите членки и Комисията да гарантират, че изпълнението на програмите за периода 2021—2027 г. започва без по-нататъшно забавяне, и да предприемат необходимите стъпки за ускоряване на изпълнението;
- (20) ПРИКАНВА Комисията и държавите членки да допринесат за опростяването, наред с другото, като проучат допълнително потенциала на новите варианти като финансиране, което не е свързано с разходите и опростени варианти на разходите, и в по-общ план ПРИКАНВА Комисията да сподели примери за най-добри практики и да подкрепи държавите членки в това отношение;
- (21) ИЗТЪКВА значението на предотвратяването и борбата с измамите и корупцията; ПРИЗОВАВА държавите членки и Комисията да си сътрудничат тясно по тези въпроси и да повишат ефективността на системите за контрол;
- (22) ПРИЗОВАВА държавите членки и Комисията да подготвят почвата достатъчно рано за ефективен средносрочен преглед за периода 2021—2027 г.;
- (23) ПРИЗОВАВА Комисията:
- постоянно да обосновава въздействието на политиката на сближаване чрез анализ на макроикономическите и страничните ефекти за всички региони, въз основа на факти и цифри,
  - да определя въздействието на инвестициите в рамките на политиката на сближаване върху общественото благо и устойчивостта на направените инвестиции,
  - да анализира многобройните резултати от политиката на сближаване, включително в областта на икономиката, иновациите, цифровизацията, климата и околната среда и социалните въпроси.

Териториален аспект на политиката на сближаване

- (24) СЧИТА, че ориентираният към местните условия подход, който отчита териториалните особености на регионите, е съществен елемент от политиката на сближаване;
- (25) ПОСОЧВА, че при разработването и прилагането на инструментите на ЕС, включително тези, създадени в отговор на неочаквани глобални предизвикателства, следва да се вземе предвид териториалното измерение;
- (26) НАБЛЯГА НА ФАКТА, че трябва да се обърне специално внимание на особеностите и подкрепата на регионите, и по-специално на по-слабо развитите региони, които страдат от различни структурни или постоянни дисбаланси, независимо от техния произход;
- (27) ПОДЧЕРТАВА, че политиката на сближаване допринася значително за постигането на целите за развитие на селските и градските райони, като същевременно насърчава интегрирани подходи към териториите;
- (28) ПОДЧЕРТАВА значението и възможностите на трансграничното, транснационалното и междурегионалното сътрудничество за държавите членки и техните региони, както и за съседните държави и държавите, които използват Инструмента за предприсъединителна помощ, и ИЗТЪКВА, че взаимното сътрудничество допринася за развитието на регионите и за интеграцията на ЕС;
- (29) ПРИВЕТСТВА възможностите, произтичащи от включването на сътрудничеството и действията за сътрудничество в програмите по цел „Инвестиции за растеж и работни места“, заедно с приноса на политиката на сближаване за интегрирането на макрорегионалните стратегии и стратегиите за морските басейни;

- (30) ОТЧИТА създадения Фонд за справедлив преход в рамките на многогодишната финансова рамка за периода 2021—2027 г. с обхват, който да даде възможност на регионите и хората да се справят с последиците за заетостта и социалното, икономическото и екологичното въздействие на прехода към целите на Съюза за 2030 г. в областта на енергетиката и климата и към неутрална по отношение на климата икономика на Съюза до 2050 г.;
- (31) ПРИЗОВАВА държавите членки да ускорят подготовката, а Комисията бързо да одобри програмите, съфинансирани от Фонда за справедлив преход, и съответните териториални планове за справедлив преход;
- (32) ПРИКАНВА Комисията да вземе предвид особеностите на разпределението на средствата по Next Generation EU и сроковете за изпълнение на тези ресурси и ПРИЗОВАВА Комисията да подкрепи държавите членки в своевременното изпълнение на Фонда за справедлив преход, особено що се отнася до големите трансформационни проекти;

Политиката на сближаване след 2027 г.

- (33) ПОДЧЕРТАВА значението на сближаването като принцип, политика, цел и стълб на ЕС и ИЗТЪКВА, че е необходимо да продължи да се укрепва икономическото, социалното и териториалното сближаване въз основа на силно многостепенно управление и партньорство с регионалните заинтересовани страни и граждани, и в различните области на политиката на ЕС;
- (34) ПОДЧЕРТАВА, че политиката на сближаване е политика, насочена към всички региони;
- (35) ПРИЗОВАВА Комисията да представи своите законодателни предложения за периода след 2027 г. възможно най-скоро след представянето на предложението за следващата многогодишна финансова рамка на ЕС;
- (36) ПРИПОМНЯ, че тези заключения не засягат преговорите по многогодишната финансова рамка за периода след 2027 г. и законодателната рамка на ЕС в областта на сближаването;

(37) ПРИЗОВАВА Комисията:

- да направи оценка на всички аспекти на законодателството за периода 2021 — 2027 г., да проучи допълнително възможностите, които предлага основаният на резултатите подход, и да го използва в максимална степен при подготовката на следващата законодателна рамка;
- да продължи да опростява правилата за приемане и изпълнение на програмите на политиката на сближаване въз основа на доказани примери и най-добри практики с оглед намаляване на административната тежест за всички заинтересовани страни;
- да хармонизира правилата за изпълнение между различните програми на ЕС, които допринасят за сходни цели, за да се избегне ненужната административна тежест за всички заинтересовани страни;
- да гарантира последователност на правилата и правна сигурност, без да се увеличава административната тежест;
- да насърчава по-широкото използване на най-добрите практики в случай на доказани резултати и нисък процент на грешки;

(38) ПРИКАНВА Комисията да проучи законодателната рамка на политиката на сближаване, като същевременно се съсредоточи върху целите за устойчиво развитие на ЕС и неговите региони, като има предвид, че следва да обърне внимание на особеностите на всички региони, и да проучи допълнително положението на регионите в капан на развитието и регионите по външните граници на ЕС, за да се отговори адекватно на техните специфични нужди, и да предвиди конкретни мерки в подкрепа на развитието на най-отдалечените региони;

(39) ПОДЧЕРТАВА, че демографските предизвикателства, като например отрицателната демографска тенденция, застаряването на населението, обезлюдяването и изтичането на мозъци, биха могли значително да задълбочат съществуващите териториални различия в регионите, което да възпрепятства сближаването, растежа и заетостта; ПРИКАНВА Комисията да проучи как да се подходи по подходящ начин към тези предизвикателства;

(40) ПРИПОМНЯ, че при някои най-отдалечени региони и островни държави членки демографските предизвикателства могат да се изразяват в нарастващ дял от младото население и крайности по отношение на гъстотата на населението;

- (41) ПРИКАНВА Комисията да продължи тясното сътрудничество и обмяна с държавите членки по ключовите елементи на разработването и изпълнението на политиките в рамките на подготвителния процес за следващия законодателен пакет;
- (42) ПРИКАНВА Комисията, държавите членки и регионалните органи да държат сметка за това да не се вреди на сближаването при подготовката на инвестиционните инструменти, например като гарантират, че европейските и националните политики и инструменти допринасят за сближаването и за намаляване на асиметриите между и в рамките на регионите; [...]
- (43) ПРИЗОВАВА Комисията да направи оценка на съществуващите инструменти на политиката на ЕС преди въвеждането на нови, за да се избегне припокриване със съществуващите инструменти, и по-специално с политиката на сближаване. Тази оценка следва да включва определяне на най-ефективния метод за изпълнение на рамката на политиката на ЕС и резултатите от оценката на различните инструменти;
- (44) ОСТАВА АНГАЖИРАН с провеждането на редовен политически дебат между съответните министри в Съвета по общи въпроси, за обсъждане на политиката на сближаване, нейното прилагане и възможните предизвикателства.
-